

Kocēnu vēstis

Nr.1 (25)

1997. gada janvāris

Cena 5 santīmi

EGLĪŠU «JAUNAUDZE» PAGASTĀ

Gadumija darbigos cilvēkos rada vēlēšanos arī papriecītēs par padarito darbu, tā gūstot jaunu spēku nākamajiem darbiem. Šajā gadumijā Kocēnu pagastā pasākumi, liekas, bija vairāk nekā pagājušajā.

Gadu mijas svētki sākās ar āra eglites iedzīvināšanu Kocēnos 18. decembrī. Sogad āra eglite idegēs arī Rubenē, par ko paldies jāsaka elektrīkam Jānim Bēržipam.

18. decembrī notika arī Kocēnu konserva ceha KM — MILDA darbinieku balle.

19. decembrī abas mūsu pagasta skolas iepriecināja gan pašus skolēnus un skolotājus, gan arī visus savus ciemipius ar interesantiem Ziemas svētu uzvedumiem. Tajos piedalījās gandrīz visi pašdarbības kolektīvi un arī daudzi skolotāji.

Tā Rubenes skolā notika uzvedums «Kākīša dzīrvainīgs», kura scenāriju bija izstrādājusi skolotāja Rota Liepiņa, bet režiju vadīja skolotāja Rudite Riteniece. Paškamais uzvedums beidzās ar vārdiem: «Kāpēc vairoj jaunu? Lai vairojas labais!» Lai šie gaiši vārdi gaismo mums celu jaunajā 1997. gadā!

Kocēnu skolā savukārt bija izveidots

uzvedums «Sūnu ciema zēni». Idejas autore šeit bija skolotāja Mikelsons, bet režise skolotāja Elga Olmane. Loti iepriecināja visu skolēnu sparīgā darbošanās dziedet, dejojot un spēlējot. Pie reizes saņēmā arī dažu labu pamācību, kā kādreiz, Ziemassvētku vecītīm arī jostas bieži bija žagari buntīte. Loti jauki tika nospēļota Sūnu ciema sievu Latīnes lāča meklēšanas epizode. Gan vecāki, gan skolotāji, gan ciemipi un paši svētku veidotāji mājās varēja atgriezties ar patikamu noskoņojumu, it kā katrai būtu saņēmās jauku Ziemas svētku dāvanu.

20. decembrī Kocēnu pagasta tradīciju zālē notika brāļu Ziemeļu svētku koncerts, kas deva labu noskoņojumu. Koncertā varēja iegādāties arī brāļu Ziemeļu mūzikas kasetes ar pašu autoru parakstiem.

21. decembrī Rubenes skolā notika ģimeni vakars, kurā piedalījās vecāki kopā ar bērniem.

26. decembrī Rubenē pagrabīgi notika «Daugavas Vanagu» organizētā eglite vecvečakiem un mazbēniem, kur ciemos bija Rūķis un vijoli spēlēja Mudite.

27. decembrī Tožas bēniem egilti bija sarikujuši Rozenblatu, Frēlihu, Strazdiņu

un Kaupīgu ģimenes. Pasākumā piedalījās Jaunburtnieku pamatskolas ansamblis, ko vadīja skolotāja Solvita Saule. Klāt bija gandrīz visi Tožu mazie un lielie bēri ar labi sagatavotiem dzējolišiem. Šāds sarikojums nu jau noteik otro gadu un, cerams, ka izveidosies par tradīciju.

28. septembrī Kocēnu kultūras nama kamīnā zālē notika pensionāru eglite, kurā piedalījās jaundzīmušās pagasta dramatiskais kolektīvs, kuru vada Valmieras teātra aktrise Ausma Dūle. Viņi sveica vecākos laudis ar dzējoliem un dziesmām, apsveikumiem un piparkūnu sirdim. Kollektīvā no 12 dalībniekiem 8 ir skolēni, kas aicināja un turpina aicināt savā pulkā vēl jaunus dalībniekus.

Sarikojumā bez dramatiskā kolektīva piedalījās arī Kocēnu viru ansamblis Ligas lemnīgas vadībā un Alfrēda Vintera vadītā jaunu lauku kapela. Loti patīkami, ka Simānu ģimene bija ieradusies kopā ar mazmeitu Vitu.

Visur — gan Kocēnos, gan Rubenē — 1. janvāri jaunos laudis nenobaidīja sals un vīna «nostrādāja» līdz pat pl. 6 no rīta, dejodami un ievadīdam i Jauno gadu darīgās sliedēs.

VAI BEVERĪNA AUGŠĀMCELSIES CIMPĒNOS?

Kurš gan nebūs kaut reizi mūžā dzirdējis piemīnam Beverīnas, ūs teiksmainās latgalī pils vārdū. Tas varbūt tā arī būtu palicis guļam vēstures dūmākā, ja vien... Jā, kāpēc tad isti nu jau vairāk nekā 200 gadus vēsturniekī, pētnieki amatieri un rakstnieki lauz šķēpūs par to, kur tieši atradās Beverīna?

Jau kopš 18. gs. beigām baltvācu vēsturnieki centās lokalizēt Indriķa hronikā — vienā no senākajiem un plašākajiem 12. gs. beigu un 13. gs. sākumā rakstītājiem Latvijas vēstures avotiem — minēto ceļu, ciemu, pīlu upju un ezeru atrāšanās vietu. Par daudziem vietvārdiem, kuri saglabājušies nemaiņīti līdz pat mūsu dienām (Ikšķile, Koknese, Cēsis, Lēdurga utt.), domstarpībā nav bijis, taču dajai no hronikā (arī citos tā laika dokumentos) aprakstījām viefām nosaukumi vai nu laika gaitā mainījušies, vai tās vispār izzudušas (Sateklis, Autīnes, Beverīnas pilis, Balates, Gippes, Ales ciemi utt.). Tādējādi radās augsts pētījumiem, kā arī strīdien un polemiski pašu pētnieku vidū, kas nav beigusies vēl šodien un diez vai beigusies tuvākajos 100 gados.

Beverīnai, «pazudušās» pilis un ciemus meklējot, savukārt vislielākā uzmanība tiek pievērsta tādēļ, ka pagājušajā gadsimtā, pirms atlmodas laikā, tā kļuva par nogrimušās Latvijas brīvības pils simbolu, kuru savos darbos apdziedāja Auseklis, Pumpurs, Rainis un

citi jaunlatviešu gara darbinieki, aicinot tautu uz cīņu par savām tiesībām, savā zemē.

Vispirms Beverīna tika meklēta pie Burtnieku ezera, kur 1753. g. to «no-vietoja» J. G. ARNDTS, pamatojot savu versiju ar to, ka Burtnieku ezera otrs nosaukums senāk bijis «BEVERĪN». Šīs uzskats bija valdošais līdz pat 19. gs. otrajai pusei, kad, pētījumiem vēršoties plāsumā, kļuva skaidrs, ka Indriķa hronikā atrodamie Beverīnas ģeogrāfiskie orientieri nekādi nav saistīmi ar Burtniekiem. Meklējumiem turpinoties, Beverīna līdzīgi kļistošajam holandietīm ik pa laikam «pārvietojās» no viena Ziemelvidzemes pilskalna uz otru. Tā meklētā Trikātā, Vīcīemā, Valmīerā, Kauguru Pekas kalmā, Raunā, Vaidavas pilskalnā un nu kārtā pienākusi Cimpēnu pilskalnam, kurā pēc vēsturnieka M. Auna domāns savus torpus pret debesim slējusi Beverīnas pilis.

Savu hipotezi viņš izklāsta Latvijas vēstures institūtu žurnāla pērnā gada 3. numurā. Raksta sākumā lasītājs īsimūtie iepazīstīnās ar Beverīnas meklējumu kronoloģiju, tad M. Auns sīkā iztirzā divas vīnaprāt vispopulārākās versijas par iespējamo Beverīnas atrašanos Trikātā un Vaidavas pilskalnā. Tieks dots iestisks Beverīnas ceļa meklējumu likločos. Pēc tam, nonākot pie secinājuma, ka iepriekšminētajās vietas pati Beverīna atrasties nevarēja, M. Auns atrod to

Cimpēnu pilskalnā, kuru nosauc par Imeras galvapsilētu.

Cimpēnu pilskalns šodien pa lielākajām jau nepošķīst, norokot to granti, taču arī senatnei nevarēja būt nekādi ipāši ievērojams nosciņojums, kādām pēc hronikas ziņām vajadzētu būt Beverīnas pilī. Tomēr nebūs pareizi M. Auna hipotezi uzskatīt par neievērojamu vai sagrābstītu no zila gaisa. Autors nopielīti pievērsies 13. gs. ceļu izvietojuma, to stratēģiskās nozīmes, kā arī citu ar Beverīnas meklējumiem saistītu problēmu analīzei. Un, kas ir pats galvenais, M. Auna darbs atklāj to, cik liela nozīme Latvijas senvēstures pētījumos ir piešķirama Imeras novadam, kuru mums, kocēniem, ir tas gods apdzīvot. Diemžēl, tas parāda arīdzan to, cik niecīga uzmanība tiek pievērsta kā senās Imeras profesionālai izpētē, tā arī tik vienkāršā lietai kā pieminekļu sakopšana. Šodienas nebūt ne vieglajos dzīves apstākļos esam pametusi novārtā savu kultūrvidi, jaunot tā aizaugt ar brikšiem. Tā aizaug arī daļā no mums pašiem. Tas laiks, kad visu izdarīja un izrikoja «kāds no augšas», sen ir pagājis un mums beidzot ir jāsak savā Tēvzemē justies kā saimniekiem un nevis izsaimniekotājiem, saprotot, ka nevar tākai qemt un qemt, neko nedodot prei-

V. GRĪVIŅŠ

3. VIETA

KOCĒNU PAGASTAM I KĀRTAS KONKURSĀ «SAKOPTĀKAIS LATVIJAS PAGASTS 1996. GADĀ»

1996. gada decembrī pagasta vecāko semināru Kocēnu pagastam iedeva atzinības rakstu par iegūto 3. vietu I. kārtas konkursā par sakoptāko Latvijas pagastu.

Tas nozīmē, ka līdz pusfinālam šoreiz esam tikuši un šajā gadā vairāk jāsparojas, lai tiktū finālā.

LATVIJAS REPUBLIKA

ATZINĪBAS RAKSTS

Valmieras rajona Kocēnu pagastam par izcīnīto vietu I. kārtas konkursā

SAKOPTĀKAIS LATVIJAS PAGASTS - 1996. gadā.

PAGASTA PADOMĒ 16. janvārī

Vairāk nekā stundu depātu spriedu un uzķausīja motokrosa «Gaujas kauss» direkcijas locekļus K. Greiškalnu un A. Magoni par to, ka Kocēnu pagastam turpmāk jāuzņemas atbilstība «Gaujas kausa» organizēšanai, jo sacensību trase ir pagasta teritorija un tā sacensības nepāriņtu citu teritoriju uzņēmēju rokās. Sacensības pagasta laudīm dotu kaut vārīgās darbības vietas. Taču pastāv risks par naudas līdzekļu garantēšanu sacensību organizēšanai. Deputāti vairākumā nobalsoja par atbilstības uzņēmšanos «Gau-

jas kausa» sacensības organizēšanai (pret balsojā A. Zeibots, sēde nepiedalījās deputāts J. Krigers).

✓ Izskatīja Valmieras rajona tiesas spriedumu civilītā, pagasta padome nolēma atcelt 1996. gada 22. oktobra sēdes lēmumā Nr. 32 «Par dzīvojamo māju privatizāciju pagastā» un uzdot pagasta privatizācijas komisijai sagatavot privatizēšanai atbilstoši pastāvīgajai likumdošanai Kocēnu pagasta padomei piederīšos dzīvojamās mājas Alejas ielā 21 un Alejas ielā 23.

SNIEGI SNIGA, PUTINĀJA

Šoziem sniega tīrišanā no ceļiem iesaistījušies vairāk mūsu pagasta viru nekā pērnā ziemā. Rubenes galu, tāpat kā pagājušajā gadā, tira AGRIS PRIEDĪTIS, Kocēnu centri un tuvāko apkārti — MĀRTIŅŠ PĒTERSONS, Tožu galu — BORISS MAZURS. Pagasta ziemelju dāļu un centru ap Mūjāniem tira firma «SAVARINĀS».

Šoziem visus ceļus esam jau vismaz četrās reizes tīrijuši un tas izmaksājis ap tūkstoši latu, kas ir Mazliet vairāk nekā pagājušā ziemas sākumā. Bet ziema paliek ziema, un nevarām neko daudz te sūksīties.

Dažās «tradicionalās» saputinājuma vietās, kā Sēliešu krusts, Andriņu kalns

A.ZEIBOTS

PAGASTTIESA JAU STRĀDĀ

Par pagasttieses sekretāri un atbildīgo par lietvedību savstarpējā organizatoriskajā sēdē iecēla Gaidu Ragu, par pagasttieses prieķsēdētājas Edites Pētersones vietnieci — Skaidriti Vahitovu. Daigonei Ozolai uzticēts veikt pagasttieses kompetencē esošās notariālās darbības.

«Kocēnu Vēstis» lūdz uz dažiem jautājumiem atbildēt GAIUDI RAGU.

— Sakiet, cik pagasttieses sēžu jau bijis?

— Divas. Pirmā sēde notika jau 9. decembrī 1996. gadā, bet otrā — 8. janvārī 1997. gadā.

— Kādi galvenie jautājumi izskatīti?

— Pagaidām tie ir bijusi par atlaujām vecākiem izmantot bēru sertifikātus un par bēru pabalstu pār adresēšanu.

— Kādi ir turpmākie pagasttieses plāni?

— Nekavēloši ģimeņu un aizbildnībā esošo bēru dzives apstākļu apsekosana.

— Paldies par atbildēm, lai veiksme turpmākajā darbā mūsu pagasta tiesai!

GAUDI RAGAI jautājumus uzdeva ALDIS ZEIBOTS.

KĀ ZEMNIEKAM ATGŪT AKCĪZES NODOKLI DEGVIELAI?

Tā kā šogad ievērojami pieaudzis akcīzes nodoklis degvielai, atgādinām kārtību, kādā akcīzes nodoklis atgūstams:

1. Jāiesniedz Valsts ieņēmuma dienesta Valmieras nodalai Valmierā, Garā ielā 7, 206. kabinetā iesniegums apmaksāt akcīzes nodokli, līdz pieteikot aprēķinu (atbilstoši normai — 120 l uz vienu hektāru lauksaimnieciski izmantojamās zemes).

2. Iesniegumam jāpievieno kvitis un čeki par pirkto degvielu, degvielai jābūt pirktais licencētās firmās. Uz kvitis jābūt uzrakstam, kādai zemnieku saimniecībai tā pirkta.

Vēstule

PROTESTĒJU!

«Kocēnu Vēstis» septembra numurā izslīdēja iegūtīgi uzrakstīto rakstu «SIA ORKS apsaimniekos Rubenes kapos». Es personīgi esmu pret izmaiņām Rubenes kapos, jo kapus regulāri apmeklēju no 1955. gada. Mani izbrīnīja rakstā rakstītais: «... pēdējā laikā Kocēnu pagasta padome saņēma diezgan daudz (daudz vēr seuzemu — manu piebilde) sādžu par patvalju Rubenes kapos.»

Ja jau tiktāl esam, ka balvu pataisa par melnu... Esmu šokēta!

Tādā kārtībā, kādā ir Rubenes kapos, komentārus neprasa! Šeit jaunizveidota SIA ORKS varētu tikai sabojāt.

Zinu jau, ka nekas nemainisies, tomēr atklāti pasaku, ka man šāda rīcība šķiet nosodīma.

To, ka apbedīšana nesis peļņu, redzu pēc kapsētas pakalpojumu cenārā.

Cik zemiski! Lieki mani pārliecīnā!

Ar patiesu ciepu

JĀNA UN PAULĪNES OZOLS mazmeita.

REDAKCIJAS PIEBILDE. Tā kā šī ir pirmā vēstule, ko sapēna «Kocēnu Vēstis», kaut arī tā ir diezgan anonīma, tomēr publicējam. Vēlreiz atgādinām tikai to, ka SIA ORKS pakalpojumi Rubenes kapos nav v o b l i g a t i! Neviens nav spiests tos izmantot.

PAZINOJUMI

1997. gada 19. februāri pl. 10.00
KOCĒNU PAGASTA NAMA SĒŽU ZĀLĒ
n o t i k s

ZEMNIEKU MĀCĪBAS.

- Grāmatvedība
- Uzskaitē
- Augkopība
- Lopkopība

◆◆◆

RUBENIEŠIEM Maksājuma pieprasījums PAR SATELĪTA TELEVIZIJAS PAKALPOJUMIEM

attiecas tikai uz tiem, kas iepriekš noslēguši
līgumus.

ARHĪVU «CEĻVEDIS»

Lai palīdzētu Kocēnu pagasta jaudīm dažādu izziņu meklēšanai, publicējam pakreizējo arhīvu, iestāžu adreses un citas ziņas.

Latvijas valsts arhīvā Rīgā, Bezdelīgu ielā 1, LV — 1007, var sapņot šādu rakstura informāciju:

1. Pēckara zemes plāns (109. telpā). Tur atrodas 1946. — 1947. g. lauksaimescības zemju uzskaņojums pēc Latvijas pagastu iedalījuma. Izziņa un kopija maksā apmēram Ls 2.

2. Izziņas par darba stāžu (bez maksas), par evakuācijām (līdz Ls 3), Augstākās tiesas lēmumus (par laulības šķiršanu — līdz Ls 3); adopciiju, izziņas no krimināllietām u. c. (bez maksas).

3. Par ipašuma nacionalizāciju un padomju laika izpildkomiteju lēmumiem (119. telpā). Maksa par izziņām — Ls 1 — 3.

4. 126. telpā par nelielu atlīdzību var veikt dokumentu kopēšanu.

5. 120. telpā saņemamas arī izziņas par uzturēšanos SRS leģītu filtrācijas nometnes, spaidu darbos Vācijā, koncentrācijas nometnes Vācijā.

— izziņas par deportācijām 1940. — 1941. g.; 1944. — 1953. g.; 1949. g. marta;

— radinieki var iepazīties ar savu reprezēto tuvinieku, kas soditi pēc KPFSR KK (1926. g. redakcija) 58. panta, lietā;

— krimināllietām (šīs lietas agrāk glabājās LPSR VDK arhīvā, bet tagad nodotas valsts glabāšanā LVA.). Tām gan ir tikai daļējas pieejamibas statuss.

Izziņas par dienestu padomju armijā jāpieprasī krievu valodā: Brūpoco spēku Centrālais arhīvs, 142100, Maskavas apgabals, Podoļska, Kirova iela 74.

Zīgas par piespiedu darbiem Vācijā un uzturēšanos koncentrācijas nometnes Vācijā rakstās vācu valodā:

Internationaler Suchdienst, D — 34454, Arolsen Grofe, Allee 5 — 9, Deutschland.

Zīgas par dienestu Latviešu legiōnā, ja tādūk nav Latvijas Valsts vēstures arhīvā, var pieprasī Latviešu legiōna arhīvam: Aleksandrs Burmeists, 71636, Ludwigsburg, Friedenstrasse 64, Deutschland.

Latvijas pilšētu zemes plāni meklējami Latvijas Valsts Vēstures arhīvā — Rīgā, Skolas ielā 16.

Latvijas Valsts arhīvā ir lauku zemes vienību ārejo robežu noteikšanas plāni 1940. gadā (mērogs — 1: 15000) bez zemes klasifikācijas un ēkas izvietojuma. Zemes platība un ipašnieks nav uzrādīti. Izziņas — plāna cena Ls 2,14.

Psautot izziņu, nepieciešams uzrādīt ipašuma piederību apliecināšo dokumentu. To var pieprasīt Latvijas Valsts Vēstures arhīvā Rīgā, Slokas ielā 16. Pieņemšanas laiks: pirmdienās no pulksten 15 līdz 17; trešdienās — no pulksten 13 līdz 15; piektdienās — no pulksten 9 līdz 11.

Viens zemes plāna izkopējums maksā Ls 4,43. Visi maksas pakalpojumu veidi apliktī ar 18% apgrozījuma nodokli.

Ja kādam nepieciešams kārtot jautājumus LR Saēsimas zemes komisijai, tā atrodas Rīgā, Jēkaba ielā 16. Pieņemšanas laiks darbadienās — no pulksten 9 līdz 17. Tālrūns 229879.

(Sagatavots pēc «Kokneses Vēstis»
1997. g. 4. janv.)

KOCĒNU KULTŪRAS NAMA ZĪNAS

Teātrījiem — 31. janvāri pl. 18.30

Dailes teātra izrāde

«DĀMU ŠUVĒJS»

Farss Parīzē 3 cīlienos.

Lomās: Gundars Ābolīš, Lilita Ozoliņa, Pēteris Liepiņš, Ilze Vazdika, Mirdza Martinsone, Jānis Paukštello...

◆◆◆

Cirks.

15. februāri pl. 14

tieki organizēts brauciens uz Rīgas cirka izrādi.

Pieteikties līdz 5. februārim.

Telefons 55142.

◆◆◆

Dejas.

25.01 «KANTORIS — 04»

8.02 «ZEĻLI»

14.02 «TRANZITS»

HALILS DŽABRĀNS

«PRAVIETIS»

Un orators ierunājās: Pastāsti mums par B R I V B U!

Un viņš iesišķa:

Pie pilsētas vārtiem un pie jūsu pavardiem es esmu redzējis celos kritiķus cilvēkus pielūdzam savu brivību.

Tāpat kā vergus, kas pazemo sevi tirāna priekšā, slavējot to, kaut gan viņš tos nogalinā.

Jā, svētīzis un cietokšu ēnā es esmu redzējis brīvako starp jums nēsājam savu brivību kā iemaukut uz roku dzelzus.

Un mana sirds asiņoja, jo jūs varat būti brīvi tikai tad, kad pat brīvības meklēšanas vēlēšanās klūs jūs par iejūgu un jūs pārtrauksi runāt par brīvību kā par mērķi un piepildījumu.

Jūs patiesi brīvi būsi tikai tad, kad jūsu domas būs ar rūpēm un naktis ar trūkumu un dzījām bēdām,

Bet labāk, ja tad, kad šīs lietas aptver jūsu dzīvi, jūs tomēr paceļaties virs tām — kaili un nesaistīti.

Un kā jūs pacelsies virs jūsu nedienām, ja jūs nesarausīt tās kēdes, kuras jūs savā sapratnes ritusmā aplikāt ap savu pudsienas stundu?

Patiessībā tas, kā jūs saucat par brīvību, ir visstiprākās kēdes, kaut gan to posmi mirgo saulē un žilbīnā jūsu acis.

Un vai tās nav jūsu pašu daļas, ko jūs vēlētos aizmest, lai kļūtu brīvi?

Kaut vai tas būtu netaisns likums, ko jūs vēlētos pārtraukt, tomēr tas ir likums, rakstīts ar jūsu rokām uz jūsu pašu pierēm.

Jūs nevarat to izdzēst, sededzinot savas likumu grāmatas, nedz arī nomazgāt no pierēm savus bauļus, kaut arī jūru gāztu uz tām.

Un pat, ja tas ir despots, ko vēlaties gāzt no troņa, vispirms apzinieties, ka šis tronis ierikots jūsos un ir jau sagrauts.

Jo kā gan citādi tirāns var valdīt pār brīviem un lepniem, ja ne ar tirāni viņu pašu brīvībā un ar kaunu viņu lepnumā?

Un ja tās ir rūpes, ko jūs vēlaties novērst, tad labāk šīs rūpes izvēlēties paši, nekā laujat tās sev uzspiest.

Un ja tās ir bailes, ko vēlaties izklēdēt, tad ievērojet, ka šo baiju sēdeklis ir jūsu sīrds un nevis nobaidītā roka.

Pārbaudiet visas lietas, kas ienāk jūsu pastāvīgā pussapratnē — ilgtotās un saprotās, atbaidošās un lolotās, tās, pēc kurām tiecasies, un tās, no kurām jūs vēlaties izvairīties.

Šīs lietas kustas jūsos kā ēnas un gaismas, pa pāriem cieši kopā salipušas.

Un kad ēna izbūl un zūd, gaisma, kas žilbina, kļūst par ēnu citai gaismai.

Un tā ari jūsu brīvība, kad tā zaudē savas važas, kļūst pati par važām lielākai brīvībai.

Izdevējs Kocēnu pagasta padome, Kocēnos Alejas ielā 8, tel. 55463.
Reģistrācijas apliecības Nr. 1613. P.
Par skaitu un faktu precīzitāti atbild autoris.
Iespējots SIA "Lapa" Valmieras tipogrāfijā, A. Upīša ielā 7.